

PROSINEC 2001

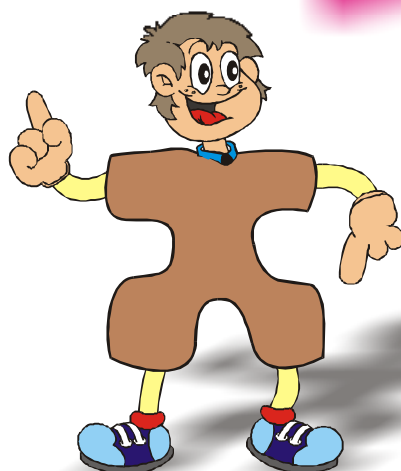
ČÍSLO 13

FULIK

ŠKOLNÍ ČASOPIS ZÁKLADNÍ ŠKOLY NOVÉ MĚSTO NA MORAVĚ, VRATISLAVOVO NÁMĚSTÍ 124

**VÁNOCE
2001**

ÚVODEM...

Naposledy v tomto kalendářním roce se vám dostává do rukou nové číslo našeho časopisu. Jistě jste si všimli, že převážná část jeho obsahu je tentokrát z pochopitelných důvodů věnována Vánocům a všemu, co s nimi bezprostředně souvisí. Snažili jsme se sehnat ze všech možných zdrojů co nejvíce informací, které jsou s těmito nejkrásnějšími svátky v roce spojeny, abyste se mohli dozvědět třeba to, kdy byl poprvé ozdoben vánoční stromeček, co mají na Štědrý den k večeři v Austrálii nebo jak vypadají vánoce v rovníkové Africe.

Vánoce jsou ale především obdobím, kdy si lidé chtějí navzájem udělat radost, dávají si dárky a kdy jsou si tak nějak blíží. Možná že i vy uvažujete o tom, že byste chtěli nějakým malým dárečkem k Vánocům potěšit svého kamaráda nebo spolužáka ze třídy. Letos k tomu máte mimořádnou příležitost – po několika letech totiž máme opět školní vánoční stromeček, pod který můžete svůj dárek pro kamaráda položit, a Puclík ve spolupráci s Ježíškem už zařídí, aby se dárek dostal včas do správných rukou. Jen to nadělování budeme mít ve škole trošičku dříve než vy doma – Ježíškova dárková služba navštíví všechny, pro které se pod školním stromečkem něco najde, během posledního letošního vyučovacího dne – tedy **v pátek 21. prosince**. Ted' už záleží jen na vás, jestli bude co nadělovat.

Věříme, že si v tomto vánočním čísle najdete něco, co vás zaujme a třeba i inspiruje k tomu, že u vás doma zavedete nějaký nový vánoční zvyk.

Tak hezkou zábavu a krásné Vánoce!

PUCLÍKOVA ŠUŠKÁRNA

- Paní učitelka Plevová se svěřila v 7.C, že když studovala vysokou školu, neměla s učením žádné problémy. Když chtěly její spolužačky s něčím poradit, vždycky ji něžně oslovovaly: „Janinko, ty čumáčku!“ Ale paní učitelka byla na sebe velice přísná - doma si sama psala písemky a schválně tam dělala chyby. Pak po sobě ty písemky opravovala a dávala si pětky.
- Velké štěstí potkalo žáky 7.C, když se den po předvádění jejich WWW stránek na semináři zjistilo, že jejich stránka umístěná na mujwebu se stala obětí velmi zajímavého triku. Když se zadala jejich adresa, načetla se do prohlížeče stránka se spoře oděnými dámami. Kdyby se to stalo o den dříve, účastníci semináře by byli jistě nadšením bez sebe.
- Velice zajímavý dárek si k letošním Vánocům nadělil Roman Kotovic z 8.B. Prokopnul totiž tabuli v učebně fyziky a tahle legráčka ho přišla na „pouhých“ 529 korun. Je tedy docela možné, že letos pod stromečkem nenajde dárky, ale že místo nich přiletí podobný elegantní kopanec odněkud jinud.

CO NÁS ČEKÁ

UDÁLOSTI NEJBLIŽŠÍHO OBDOBÍ

• 20. prosince 2001	Filmové představení	1. stupeň – Královský slib
		2. stupeň – Tmavomodrý svět
• 22. 12. 2001 – 2. 1. 2002	Vánoční prázdniny	
• 1. února 2002	Pololetní prázdniny	

INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE - PROSTŘEDEK ÚČINNĚJŠÍ VÝUKY

Ve čtvrtek 22. 11. 2001 se uskutečnil na naší škole seminář s názvem „Informační technologie, prostředek účinnější výuky“, kterého se účastnili ředitelé a učitelé výpočetní techniky z okolních škol, zástupci České školní inspekce, zástupci zastupitelstva kraje Vysočina, novináři i další hosté. Hlavním cílem semináře bylo podělit se s ostatními o naše zkušenosti a postřehy, které jsme během uplynulých let získali při výuce ve specializovaných třídách zaměřených na výpočetní techniku.

V průběhu semináře byly realizovány tři praktické ukázky vyučovacích hodin. První

ukázka byla zaměřena na práci s tabulkovým procesorem. Pracovní činnost žáků zde byla přímo řízena učitelem. Druhá ukázka byla věnována práci s grafickým programem, kde vyučující ještě svými základními vstupy zasahoval do týmové práce žáků. Poslední ukázka už byla přímá prezentace žákovského týmu, který samostatně vytvořil a zároveň obhájil zpracování svých vlastních www (internetových) stránek.

Seminář vyvolal značný zájem účastníků o naši práci a ukázal, že naše cesta, na kterou jsme se již v roce 1994 našimi specializovanými třídami zaměřenými na výpočetní techniku vydali, je správná. Znalosti našich žáků, jejich orientace v dané problematice, práce v týmu, uplatňování tvůrčích schopností při řešení problémů apod. vzbudily zcela mimořádný ohlas u všech účastníků semináře, kteří nešetřili chválou a uznáním nad jejich schopnostmi, vědomostmi a dovednostmi. Všechna ta slova chvály nás potěšila. Nejvíce však ta, ve kterých zaznělo - „...to, co děláte, je ojedinělé, jen málokdo se může tímto systémem vzdělávání v oblasti výpočetní techniky pochlubit...“

Mgr. Otto Ondráček, ředitel školy

SDRUŽENÍ RODIČŮ PŘI 1. ZŠ V NOVÉM MĚSTĚ NA MORAVĚ

VÁS ZVE NA

RODINNÉ SÁŇKOVÁNÍ NA ČEMKOLIV

Podmínkou účasti na této akci, která se uskuteční v měsíci lednu nebo únoru 2002, je vyrobit, sehnat nebo upravit co nejrozmanitější druhy sání, bobů, lyží nebo čehokoliv, co by bylo schopné bezpečné jízdy na sněhu. Určenou dráhu musí absolvovat minimálně dvě osoby - rodič a dítě.

VÁNOČNÍ DISKOTÉKA

V pondělí 10. 12. 2001 pozvala ve 14.00 hodin koleda děti 1. stupně na vánoční besídku spojenou s diskotékou. Žáci se dostavili v hojném počtu, každá třída měla na tričku svoje znamení. Tančili, soutěžili, dováděli. Velký úspěch slavila „STONOŽKA RAFAELA“ - taneček, který se všichni v sále naučili od 1.B. V průběhu odpoledne si zájemci odpočinuli při soutěžích. Zpívali koledy, lepili řetězy, malovali velké obrazy s vánoční tematikou.

Od 16 00 hodin vystřídalí naše nejmenší jejich starší spolužáci z 2. stupně. Opět se tančilo, soutěžilo, dovádělo, pouze se pozměnil styl hudby. Sál byl záhy zaplněn kroužky neúnavných tanečníků - nechyběli tu ani někteří třídní učitelé. Ti se s notnou dávkou fantazie a umu jejich žáků stali skvělými pohybujícími se vánočními stromčky.

I další soutěže se snažily navodit atmosféru Štědrého dne - zabíjeli se kapři, pouštěly lodičky, rozbalovaly dárky. Nezapomenutelný zážitek zanechal „POMERANČOVÝ TANEČEK“ netradiční dvojice z 8.B, která své zasloužené vítězství bouřlivě oslavila dětským šampusem.

Mgr. Jana Kučerová, Mgr. Marcela Zelenková

PUCLÍKOVA VÁNOČNÍ SOUTĚŽ

Do vánoční soutěže o nejoriginálnější ozdobu na stromček se zapojilo velké množství žáků. Největší aktivitu vyvinuli žáci, kteří navštěvují školní družinu a kteří zde také svoje ozdoby vyráběli. Díky nim i všem ostatním účastníkům soutěže máme školní vánoční stromček opravdu pěkně ozdobený.

Jako **nejoriginálnější ozdobu** vyhodnotila redakce práci **Ivy Slonkové ze 7.A**. Ocenění rovněž zaslouží soutěžní ozdoba **Martiny Střešňákové ze 7.D**. Obě dívky dostanou od redakce odměnu. Gratulujeme!

ČERTOVINY

JAK PROŽILY LETOŠNÍHO MIKULÁŠE DĚTI ZE 3.C

- Včera 5. 12. 2001 přišel Mikuláš. Vypadal asi takhle: měl hůlku, dole čekali čerti, slyšeli sme je. A protože u nás byla na návštěvě malá holčička s maminkou, tak se bála. Mikuláš chtěl, aby sme zazpívali písničku. A tak jsem začala zpívat Mik Miku Mik Miku Mikuláš, přišel s čertem na koláč. A pak nám dal veliký pytel sladkostí. Bylo tam například lízátko, bonbóny.
- Já jsem se bála čertů. Když jsme šli do kostela, viděli jsme tam čerti, anděl a Mikuláš. Když jsme šli z kostela, krásně svítil stromek před kostelem. Když jsme přišli domů, šli jsme rovnou z chodby rovnou do pokoje a tam byl tam pytel sladkostí. Potom jsme si je prohlídli. Podívali na pohádku O princezně Jasněnce a létajícím ševci.
- Večer jsem se malinko bál. Hodně jsem slyšel, jak zvonili na chodbě. Pak přišli k nám - čertů bylo sedm, andělů tři. Zazpíval jsem jim Sněhuláci ve lhářích. A Mikuláš mi dal nadílku. Dostal jsem hodně sladkostí.
- Líbilo se mi to. Pak přišli ještě jedni čerti, čertů bylo třináct, anděl jeden, Mikuláš byl malý. Nadílka byla moc pěkná. Dostal jsem 4 tyčinky, 3 sjesty, 5 jablek, 8 mandarinek, 7 perníků, 2 žvejkačky 1 kindrvejce, 1 banán, čokoládu Milku, nadílka byla moc velká, moc se mi líbila a pak jsem si ji před spaním snědl.
- Byla to velká chvíle, než přišli. Bylo to asi tak 8 a půl hodin. Až přišli, Vojta a já jsme se rozbřečeli, byli strašně oškliví. Chtěli nás dva dát do pytle, potom chtěli nás chytit i s dědou, ale já jsem ten pytel odstrčila. Potom anděl s Mikulášem řekli, ať počkají. Potom jsem řekla básničku a ta se jmenuje: Čertíku Bertíku, co to neseš v pytlíku, Čertíku Bertíku, co to v pytli máš, je to myš černá, je to myš, černá myš, snad se nebojíš. A dostali jsme oplatky, bonbóny, ovoce, perníky, arašídky, sladkosti.
- Čekal jsem na pátou hodinu, ale nic! Najedou v osm zvonek. Tak jsem běžel otevřít. Dobrovolně jsem vlezl do pytle. Neunesli mě, tak mě hodili do chodby. Dostal jsem bohatou nadílku. Ale nebál jsem se, byla to parta, kerou dobře znám. Byla to Lucky parta, kerá je u nás furt nasazená. Dostal jsem 2 perníky a 1 Mikuláše a 1 čerta.
- Přišli čerti a potom šli dovnitř a říkali čerti, že sem někdy sem si zapomněl vyčistit zuby, a nato anděl, že ale zase chodím pro pastu a pro jar do obchodu a chodím s košem. Dali mně siestu a čokoládu čerta a bonbóny s oříšky a oplatky.
- Když k nám přišli první čerti, tak brácha se schoval pod stůl. A já sem se zatím díval na televizi. A když šla mamka pro bráchu, tak nevěděla, kde je. A když mamka po dlouhé době už konečně bráchu našla, mamka řekla, ať se deme podívat na čerti a Mikuláše, brácha prvně nechtěl jít, ale na podruhé už šel. A ti čerti se nás ptali, jestli jsme zlobili, já

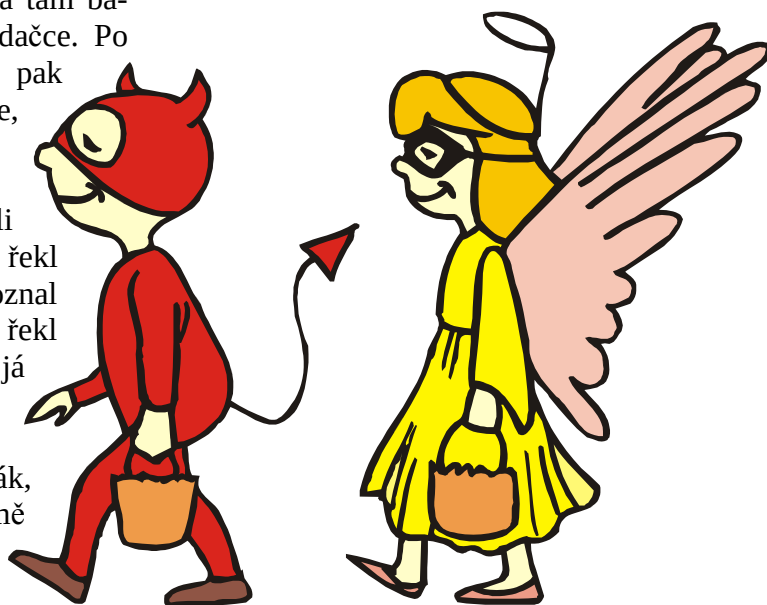

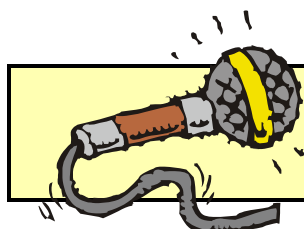
řekl, že ano, a tak mě chtěli vzít do pekla. Ale nevzali, protože jednoho čerta napadlo, že už dlouho neslyšeli básničku. A tak dali návrh, že když já jim řeknu básničku, tak mě nikam do pekla nevezmou. A tak sem jim řekl básničku o rybkách a dali mně nadílku. A když se zeptali, jestli brácha zlobil, tak rači řekl, že nezlobil. Tak čerti řekli, ale nekej, my to víme. Tak Mikuláš řekl si o básničku, tak brácha o Vaškovi, jak jde do školy, tak Mikuláš mu dal nadílku, tak jsme poděkovali a čerti odešli.

- Ten večer jsem chodil za čerta a musel jsem mít kostým. Měl jsem kožich. A všichni mě oceňovali. Když jsme šli k někomu, tak si mě nevšimli. Až pak když jsme vešli, tak si mě všimli. Šli jsme k paní Poláškové a myslím, že jsme byli docela strašidelný. Řekl nám básničku a dali jsme nadílku.
- K nám nikdo nepřišel, jenom Jakub, viděl čerta, jak dává nadílku na balkón. Tak sem se nemusela bát a ani nic slibovat a ani nic říkat. Tak můžu aspoň napsat, co jsem dostala. Dostala jsem ořezávátko, gumu, žvejkačku a jiné sladkosti. Pak k nám ještě přijela bábička, která si myslela, že Mikuláš přijde, ale aspoň ochutnala pizzu. A tak jsme aspoň něco dostaly.
- Včera jsme čekali na čerty, přijela tam babička a děda. Čekali jsme na sedačce. Po chvíli jsme slyšeli strašný řevot, pak jsme slyšeli bouchání na dveře, mamka šla otevřít, když jsem přišel do předsíně, viděl sem Mikuláše a čerty. Andělé byli vzadu. Mikuláš řekl, abych řekl básničku, já jsem řekl že ne, ale poznal sem Mikuláše, byla to Andy, pak řekl Mikuláš, ať čerti nastaví pytel, já jsem si sundal bačkory a vlezl sem do pytle. Čert, co do mě řezal v pytli, byl Martin, je to prvák, mamka mě mávala, čert co na mě řval byl Jára. Pak mě pustitli domů a vodušili, pochutnal sem si na nadílce a šel se dívat na Tarzana a pak

sem šel spát. Dostal jsem nadílku jako hora.

- Ten den, kdy byl Mikuláš, jsem se bála jít do školy. Bála jsem, že je ráno potkám. No a jo, když jsem vyšla, tak šli přede mnou, ale už zatáčeli. Když jsem přišla domů celá vystrašená z čertů ze školy. Za chvíli jsme šli do kostela. Tam byli moc škaredí čerti. Přišli jsme domů, něco chrastilo za dveřmi, otevřela jsem a rozpustilí čerti vlítli dovnitř, pak jsem dostala jsem velkou nadílku.
- Už jsem myslel, že nikdo nepřijde, a najednou mě máma pobídla, ať se jdu kouknout na křižovatku. Oblékl jsem se a šel. Pomalu jsem vyšel na silnici, uslyšel řetězy a běžel zpátky. Pak jsem ze sebe shodil strach a pomalu zas vyšel na kopec a co vidím? Dva čerty bez anděla s jedním Mikulášem. Rychle jsem běžel zpátky, několikrát jsem zvonil, nikdo neotvíral, vběhl jsem druhou stranou a vidím otevřené dveře a venku čert, druhý a jeden Mikuláš. Hodili mne do pytle a neutáhli mne. Pak mě pustili a dali nám nadílku. Budu to mlsat až do Vánoc.
- Přišli jsme z karate a už byli slyšet, jak jdou k nám, tak jsme si rychle vzali praskací kuličky, nůž a nůžky a šli jsme s bráchou dolů. Chtěli mě odnést, ale dal jsem jim pěstí. A řekl jsem jim sprostě. Pak jsme dostali dva balíky sladkostí. A odešli.

VÁNOČNÍ MINIANKETA

ZEPTALI JSME SE NĚKOLIKA UČITELŮ NA JEJICH VZTAH K VÁNOCŮM

Paní učitelka Kučerová

Máte ráda Vánoce? Proč?

Ano, mám ráda Vánoce. Lidé totiž myslí více srdíčkem.

Co vás nejvíce minulý rok potěšilo?

Pokud máte na mysli dárek pod stromkem, pak jich bylo několik. Keramika, kterou vyráběl můj starší syn, bambusové drbátko na záda ve tvaru ruky od mladšího syna a kazetu s písněmi o lásce od mého manžela.

Co byste si letos přála pod stromeček?

Opět nějaký vtipný dárek. Psala jsem však Ježíškovi o hadrovou panenku, kterou bych si dala na poličku, aby mi připomínala dětství.

Co si naopak vůbec nepřejete?

Dárky z milosti, ne od srdce.

Dáváte si novoroční předsevzetí?

Ne.

Budete si letos sama sobě něco slibovat?

Ne.

Paní učitelka Staňková

Máte ráda Vánoce? Proč?

Ano, mám ráda Vánoce a čím jsem starší, tím se na ně těším. Miluji vůni jehličí a vánočního cukroví, zasněžené ulice a rozsvícené stromky za oknem.

Co vás nejvíce minulý rok potěšilo?

Dostávám ráda dárky a ze všech, i těch nejprostějších mám radost. Věřím totiž, že jsou darovány z upřímné lásky a přátelství.

Co byste si letos přála pod stromeček?

Přeji si, aby mě neopouštěli moji blízcí, kamarádi a přátelé, abychom se opět za rok sešli u jednoho stolu, všude byl mír a štěstí.

Dáváte si novoroční předsevzetí? Proč?

Novoroční předsevzetí si zásadně nedávám. Je to možná ze strachu, že bych je nedokázala splnit.“

Paní učitelka Slámová

Máte ráda Vánoce? Proč?

Vánoce mám ráda moc, v ovzduší je cosi slavnostního, lidé jsou si bližší a mají se více rádi. Také vánoční koledy, které znásobují kouzlo vánočních svátků, dovedou rozezpívat i ty největší nezpěváky.

Co vás nejvíce minulý rok potěšilo?

Co mě nejvíce potěšilo v minulém roce? Bylo toho hodně. Ale snad „nejvíc“ 14 hodin hudební výchovy.

Co byste si letos přála pod stromeček?

Co se týče hmotných darů, nemám zvláštní přání. Nejdůležitější je pro mne zdraví mých nejbližších.

Co si naopak vůbec nepřejete?

Třeba o číslo menší boty.

Dáváte si novoroční předsevzetí? Proč?

Nedávám. I když jsem se o to dříve snažila, stejně nic z toho jsem nikdy nedodržela. Nemám totiž dost pevnou vůli. Už žádná předsevzetí!

Přeji všem čtenářům Puclíku a redakční radě zvlášť krásné Vánoce a splnění všech přání.

Anketu připravily TRINITY a NEONKA

CO SI ASI O SOBĚ MYSLÍ...

ZE SLOHOVÝCH PRACÍ ŽÁKŮ 8. ROČNÍKU

...vanilkový rohlíček

Jsem dobroučkový rohlíček položený na stříbrném táce, který trochu studí, a je mi zima na záda. Naštěstí mě zahřívá moučkový cukr. Najednou mě vezme něco velikého a je to hrozně nepříjemné! Teď mě něco vysává a pomalu se ztrácím! Je to šílený pocit, když mě něco drtí na tisíce kousků. Je to horší než v troubě, to mě pálili zasyrova.

...hvězda na stromeček

Doufám, že mě zase dají na slunce jako obvykle. Budu mít rozhled po celém domě – budu vědět o všem! Také budu hlídat dárčky. Na toho, kdo se k nim přiblíží, spadnu, protože nedržím moc stabilně.

...stromeček

Jsem malý smrček. Jen tak stojím v lese a kolíbám se ve větru. Čekám, až mě někdo uřízne a vezme si mě s sebou k sobě domů jako krás-

nou a voňavou ozdobu. Pozor, někdo jde, míří ke mně. Nějaký zubatý předmět mě lehce oddělil od mých kořenů. Vzal mě na rameno a kráčí se mnou ke vsi.

Už jsme v krásném domě. Hele, dávají mně nové kořínky – nějaké divné, silnější a pevnější. Hele, malý kluk. Au, to je moje jehličí, neber mi ho! A už na mně visí ozdoby, baňky, blikající řetěz,... Mám štěstí, že si mě vybral zrovna tenhle pán. Jsem šťastný, že jsem měl takové štěstí!

...stojánek na stromeček

Já jsem jedna z nejdůležitějších věcí pro stromeček. Každý rok trávím Vánoce v obýváku a držím stromeček. Nejhorší je, že se s ním po několika dnech skamarádím a bác! Vánoce jsou pryč a my, novopečení kamarádi, se musíme rozloučit. Pokaždé toho lituji, ale co se dá dělat? Mám alespoň radost, že se do mě může lít voda a smrček nemá žízeň.

...háček na ozdoby

Já se snad zblázním nervozitou a radostí! Kdy mě už konečně vytáhnou z té hnusné, špinavé a celé ožuzlané krabice? To zas bude něco, až na mě pověsí tu tlustou baňku! Doufám, že se nenarovnám pod její tíhou. Pověsili na mě tu nejšerednější a nejškaredější baňku ze všech. Ozvalo se jenom křupnutí a je po mně.

...Ježíšek

Já jsem Ježíšek, rozdávám dárky. Děláám dětem, které úplně září jako slunce, radost, i když nic neříkají, jejich radost poznáme z očí. Celý byt voní Vánocemi, nutí lidi mít se rádi, protože ta vůně je nadnáší, jsou lehčí, zbavení zátěže všedních dnů a všichni si jsou blíží. Z oken je vidět svit vánočních ozdob na stromečku, které, i když nesvítí, přece se pohybují, komunikují mezi sebou a už se těší, až uvidí děti šťastné.

...vánočka

Pořád se mnou kutálí, je to, jako by ze mě chtěli udělat housenku s puntíky. Teď mě motají do uzlíku, který vypadá jako copánek nějaké holčičky. Už jsem uválená a hotová, oddychla jsem si, že to mám za sebou a budu v klidu. Jaký to byl pocit, když s námi nikdo nic nedělal a měly jsme klid. Najednou mě berou do nějaké bedny, kde je teplo, až horko. Jsem už celá červená a skoro spálená. Teď se otevřely dvířka od té bedýnky a někdo do mě začal píchat špejlí. Jaký to byl hrozný pocit, jako kdyby ti provrtávali celé tělo. Bolelo to, myslela jsem si, že vyteču, ale tu tyčku ve mně nechali – pěkně to tlačilo. Najednou mě vytahují z té bedny a nechávají mě vychladnout.

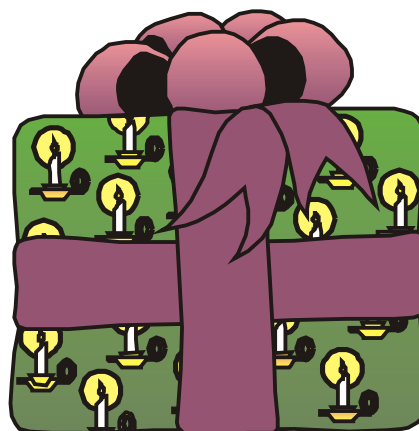
...lodička

Když jsem ještě byla na lísce, cítila jsem, že se ve mně rodí malinkatý lískový oříšek. Bylo to, jako kdybych v sobě měla miminko a chránila ho. Teď jsem v košíku s ostatními kamarádkami a čekám až do mě někdo ťukne paličkou a vezme si můj oříšek. Co se mnou potom bude? Bude to moc bolet? Mám strach a chci se někam zakutálet, aby mě už nikdo nenašel. Najednou mě vzala něčí ruka a už jsem na prkýnku, sotva dýchám...klap...au...už je to za mnou, můj oříšek mizí v misce mezi ostatními a já...já nejdu do koše jako ostatní, já jdu do misky, kde jsem sama. S oříškem jsem se už rozloučila a já jsem sama a opuštěná. Slyším hlasy, prý budu na Štědrý den vozit po vodě hořící svíčku. Já myslím, že se na to i těším. Svíčka mi ale bude připomínat oříšek, budu šťastná, že mám zase nějaké miminko, nebo mi bude smutno po nějakém oříšku? Jsem v rozpacích. Už je Štědrý den. Někaký chlapec mě bere spolu s ostatními, co se povedly rozťuknout. Bere mě, kape do mě rozťatý vosk, který velice pálí. Teď do mě dávají tu nejhezčí svíčku, kterou tu mají. Je večer a já už jsem zapálená a pluji krásně po vodě, hořím

ze všech nejvíc a jsem ta nejšťastnější skořápka – lodička, která je na světě.

...dárek

Sedím tady schovaný, aby mě děti nenašly. Určitě budou mít velikou radost, až uvidí tu malou, chlupatou a pištící věc, co ve mně dělá nepořádek. Už se těším, až mě rozbalí a vyloví černé morčátko. Po mně zbude jen papírová džungle s liánami pentlí. A potom si mě děti už ani nevšimnou a maminka mě schová na jiný dárek. Třeba pro babičku. Už vidím ten velký, krásně nazdobený stromek, pod kterým se zase všichni sejdem. Pozdravím svoje staré kamarády a zeptám se jich, co v nich je. Myslím, že já se jim budu líbit nejvíc. Pro maminku je tu jedna růžová krabička (mimochodem moje velká přítelkyně) a v ní sedí všelijaká malovátká všech barev. A jejda. Někaká veliká

chlupatá věc ke mně přiložila něco mokrého a slizkého. Co to je? Vypadá to jako vlk z obrázkové knížky, co sedí vedle mě. A už je to tady. Děti se chrnou k dárkům, já jsem mezi prvními, které rozbalí. Hrozně rád vidím ty hvězdičky lesknoucí se v jejich očích a tu radost. Běhají od maminky k tatínkovi a volají, jak moc jim děkují. Tenhle rok pro mě skončil. Zase se schovám do krabice a budu čekat na další nezapomenutelné Vánoce.

Ze slohových prací žáků 8. ročníku vybrala Mgr. Marcela Zelenková

JAK SE DŘÍVE SLAVILO

SVÁTKY V OBDOBÍ VÁNOC Z POHLEDU HISTORIE

Svátek svatého Martina

Den sv. Martina je v mnoha zemích považován za počátek zimy. Tento svátek byl často posledním radostným svátkem před počátkem přípravného předvánočního času. Období mezi svátkem sv. Martina a adventem se kdysi říkávalo malý karneval nebo také malý masopust. V Miláně připadal počátek adventního půstu na neděli po sv. Martinovi.

A kdo vlastně sv. Martin byl? Podle dochovaných zpráv žil ve 4. století. Byl prvním svatým, který byl uctíván, aniž by se stal mučedníkem. K jeho proslulosti přispělo i rozhodné vystupování proti rozsudkům smrti za čarodějnictví. Listopadový den, na nějž svátek sv. Martina připadá, byl už v době předkřesťanské považován za významný mezník. Ve starověkém Římě měl 11. listopad důležité postavení jako den přinášení obětí a věštění počasí. Ve středověku milovaly tento svátek především děti. Ulicemi měst chodily svatomartinské průvody s pestrobarevnými lucernami a lampióny.

Na svatou Kateřinu platilo v hostincích ženské právo

Jedním z posledních bujarých dnů před počátkem tichého adventního období je 25. listopad – svátek křesťanské světice, panny a mučednice sv. Kateřiny Alexandrijské. V tento den lidé dodržovali různé obyčeje. Světice Kateřina byla mučena speciálně sestrojenými zařízeními o čtyřech kolech s ostrými hroty po obvodu a jejich otáčením bylo její tělo drásáno. Proto se nesmělo o tomto dni pracovat s ničím, co mělo kola, ať už to byl povoz, kolovrat, mlýn nebo obyčejný trakař. V den sv. Kateřiny končila dříve pastva a začínalo se se stříhem ovcí. Děvečky a čeledníci dostávali mzdu, mohli se vyvázat ze služby nebo uzavřít novou pracovní smlouvu. Večer se však obvykle konala rozpustilá taneční zábava. Svátek byl oblíben hlavně u žen. V tento den totiž v hostincích platilo ženské právo. Svobodná děvčata i vdané paní se nestyděly objednat pálenku nebo sólo tance, platila výhradně dámská volenka, ženy platily muzikantům a mužům nabízely občerstvení. Jen o půlnoci byla mužům umožněna pánská volenka.

Po sv. Kateřině už začínal advent, postní doba, kdy platil přísný zákaz tance, zpěvu a zábav.

Mikuláš

Mikuláš má v různých koutech světa různé podoby. Za svaté bylo prohlášeno několik Mikulášů, jednoznačné prvenství však zaujímá Mikuláš z Myry, který podle lidové víry sestupuje 5. prosince z nebe na zem, obchází lidské příbytky a naděluje dárky. Za svého biskupského života byl milovaný pro své dobré srdce a moudrost.

Východní církve sv. Mikuláše uctívají od 6. století, v 8. století byl tento kult zaveden v Rusku, od 10. století se uctívání začalo šířit do západoevropských zemí a během 11. století se biskup stal jedním z neoblíbenějších světců západokřesťanského světa.

Jméno se někdy zkomolilo na Colas, Klaas nebo Claus. V Británii a USA říkají hodnému duchovi Santa Claus, v Holandsku ho znají jako Sinter Klaase, ve Finsku vystupuje jako velký Ukko, v Norsku na sebe občas bere podobu vánoční kozy, ve Francii ho mnozí ztotožňují s pere Noëlem neboli Otcem Vánoc a ve Švédsku s Jultomtenem. V Rusku je to děda Mráz po boku švarné Sněhurky, v Guineji rozdává dárky jako slon, v Itálii ho tu a tam zaskakuje hodná čarodějnice Befana. V Polynésii na sebe biskup přebírá v představách místních domorodců podobu kraba, v Sýrii velblouda.

Štědrý vánoční duch rozdává dárky od 5. prosince až do Nového roku. Nic není na tom, když se v různých státech objevuje v různý den a jinak oblečený.

Sněm čarodějnic o sv. Lucii

Čarodějnice se o svátku sv. Lucie scházely nejčastěji na Radhošti. Svátek sv. Lucie býval v některých zemích ještě více oblíben než oslavy Mikuláše. V českých zemích chodíval dříve vesnicí průvod masek, který vedla dívka převlečená za sv. Lucii. Dívku doprovázeli vždy kněz, cikánská rodina, dráteník, řezník, komíník, poustevník a družičky. Protože den sv. Lucie byl ženský svátek, zakazovalo se v tento den příst len. Mladé dívky se halily do bílé plachetky a obličej si mazaly sádlem a moukou. Na Slovácku chodila strašidelná Lucka. Ta byla oblečena celá v bílém a obličej měla schovaný pod škraboškou s velkými zuby vykrojenými z řepy.

V Itálii je svátek sv. Lucie už od středověku spojen se světly. V hlavní roli na veselých lidových slavnostech, které se na počest mučednice konaly, hrálo vždy světlo. Symbolizovalo konec dlouhých nocí a ozařovalo cestu malému Ježíškovi, který měl za jedenáct dnů přijít v Betlémě na svět.

Vánoce

Podle starého římského vzoru Vánoce trvaly od 24. do 27. prosince a v tomto rozsahu přišly do křesťanského kalendáře. V Římě již od 17. prosince po dobu sedmi dní trvaly slavnosti na počest Saturna, které měly připomenout každému člověku „zlatý věk“ lidstva, kde byli všichni svobodní, sobě rovni a v důsledku toho šťastní a veselí. V tomto období se nesměly vykonávat tresty, čas byl vyplněný hodováním a radovánkami, kterých se zúčastňovali i otroci. Známi si posílali svíčky jako symbol radosti, později dary a žertovné verše.

U nás na bohatém slavnostním stole nesmí chybět polévky rybí, čočková nebo zelná, smažený kapr s bramborovým salátem, oplatek s medem a nejrůznější druhy vánočního cukroví. Na vánočně prostřený stůl se podávalo také vařené a sušené ovoce, směs křížal, švestek a hrušek, kterému se říkalo „muzika“. Při štědrovečerní večeři bývala uplatňována řada lidových zvyků, které se přenášely z generace na generaci a dochovaly se dodnes. Např. lití olova, rozkrajování jablíček, louskání ořechů.

Za nejstarší název Štědrého dne je považován „Kračín“, jenž představuje skutečnost, že se jednalo o nejkratší den roku. Další používaný název byl „vilije“, který označoval všeobecně předvečer svátku.

Za vznik stromečku údajně vděčíme jednomu z nejvýznamnějších řeholníků a řádových reformátorů raného středověku, opatu Kolumbánovi z Luxeuilu. Podle vyprávění si v podvečer na blížící se příchod božského dítěte svolal své druhy a shromáždili se na kopci kolem starodávné jedle, kterou ozdobil hořícími pochodněmi rozvěšenými do tvaru kříže.

Zvyk zdobit příbytky stromkem pochází z dob, kdy staří Germáni oslavovali „přelom zimy“ 22. prosince tím, že přenášeli domů větve jehličnanů jako symbol probouzející se přírody a života.

Vítání Nového roku patří k svátkům s prastarou tradicí. U nás je Nový rok spjat s vůní jehličí, třpytem ozdob a zářícími hořícími svíčkami.

Vánoční proroctví lásky

Stačí, když si ráno na Boží hod trochu přivstanete a stoupnete si ve vašem nočním prádle před dům, ve kterém bydlíte. Počkáte si, až kolem projde první osoba opačného pohlaví, a zeptáte se jí na křestní jméno a povolání. Když vám odpoví, dozvíte se jméno i povolání svého nastávajícího či nastávající, projde-li kolem vás mlčky, znamená to, že si na sňatek budete muset počkat. Pokud se Vám do hodinky neobjeví patřičný jedinec, zůstanete na ocet. Proto snad menší rada. Jestli bydlíte na samotě, raději to nezkoušejte.

Chtěla-li dívka získat srdce toho chlapce, o kterého měla zájem, uložila mu pod polštář hřeben se svými vlasy, zlatý prstýnek se svým jménem nebo část svého oděvu. Když na něm vyvolený usnul, po probuzení jeho první myšlenka patřila zrovna jí. A potom byla svatba jistá.

Podle Malé encyklopedie Vánoc připravily Marie Buřvalová a Michaela Niesnerová, 9.C

VÁNOČNÍ ZAJÍMAVOSTI, ZVYKY A POVĚRY

Význam vánočního období

Základem křesťanských Vánoc je biblický příběh o narození Ježíše Krista a oslava této události. Církev časově spojila narození Spasitele se starým mýtem zimního slunovratu, vyjadřujícím vědomí o věčném vítězství života nad smrtí a světla nad tmou. Svátek narození Páně se od 4. století šířil z Říma po celém křesťanském světě. Tato vánoční atmosféra a vánoční zvyky (domácí jesle, obdarovávání dětí, ozdobené stromečky atd.) stále trvají.

Odkdy se slaví Vánoce

Den Ježíšova narození se slaví v křesťanském světě od 4. stol. 25. prosince. Na tento den připadala slavnost „neporaženého slunce“ (sol invictus). Východní církev slavívala narození Krista 6. ledna. To bylo datum jednoho pohanského svátku v Alexandrii – „Narození Božského eonu“. Západní církev v Římě slavila 25. prosince a to bylo zase datum starého pohanského svátku „Narození věčného slunce“. Později po řadu století překryla tento obsah svátku úcta ke svatým třem králům (počet tří byl odvozen od tří královských darů, kteří mágové Ježíšovi přinesli).

Asi od 16. století se rozšířily dnes ještě trvající zvyky - domácí jesle, obdarovávání dětí, ozdobená jedle atd.

Vánoce ve 23 jazycích

anglicky: Christmas

arabsky: id al-milad

dánsky: jul

chorvatsky: Bozic

indonésy: Hari Natal

italsky: Natale

portugalsky: natal

rumunsky: Graciun

rusky: раждество

esperanto: Kristnasko

finsky: joulu

francouzsky: Noël

hebrejsky: chagamolad hanotsri

holandsky: Kerstmis

řecky: Christouyenna

maďarsky: karácsony

německy: Weihnachten

norsky: jul

polsky: Boże Narodzenie

japonsky: kurisumasu [krismas]

španělsky: Navidad

švédsky: jul

turecky: Noel

Vánoční zvyky

Lití olova

Nad plamenem se na kovové lopatce rozžhává kousek olova až k bodu tání. Připraví se nádoba s vodou, nejlépe kovový lavor a tekoucí olovo se do ní opatrně, ale naráz vlije. Vznikne tak odlitek velmi abstraktních tvarů. Přítomní se pak snaží rozpoznat, čemu (komu) je odlitek podobný. Podle tvaru se pak usuzuje, co koho čeká. Olovo má nízký bod tání a jde to snadno. Otázkou je, kde vzít olovo. Dříve se používaly např. odřezky vodovodního potrubí.

Krájení jablka

Po štědrovečerní večeři se nožem přepůlí jablko, ale kolmo na osu, napříč. Obě poloviny se všem ukáží a záleží na tom, jaký tvar má vnitřní část s jádrem. Pokud vypadá jako pěti nebo vícecípá hvězda, sejdou se všichni za rok ve

zdraví. Pokud má tvar kříže, je čtyřcípá, pak někdo z přítomných těžce onemocní, nebo zemře. Tohoto zvyku se není třeba bát. Vybírejte zdravé, velké jablko. A nezapomeňte - od štědrovečerní večeře se nevstává!

Pouštění lodiček

Připraví se lavor s vodou a staré vánoční svíčky. Rozpálí se několik vlašských ořechů a do prázdných polovin jeho skořápek se nakapaným voskem upevní vždy po jednom úlomku vánoční svíčky. Lodičky se zapálenými svíčkami se nechají plout po vodě. Majitele lodičky, která vydrží nejdéle svítit a nepotopí se, čeká dlouhý a šťastný život. Jiné vysvětlení říká, že pokud se lodička drží při kraji nádoby, její majitel se bude celý rok držet doma. Jestliže lodička pluje ke středu nádoby, vydá se do světa.

Půst

Na Štědrý den se zachovává až do večera přísný půst. Dětem, které se nemohou dočkat, se slibuje, že vydrží-li nejíst, uvidí zlaté prasátko. Ke společné večeři se zasedá, když vyjde první hvězda.

Stíny

Když se rozsvítí, dívají se všichni po stěnách. Čí stín nemá hlavu, ten do roka zemře.

Střevíc

Svobodné dívky házejí střevícem přes hlavu. Obrátí-li se patou ke dveřím, zůstanou doma. Obrátí-li se špičkou ke dveřím, provdají se a odejdou.

Šupiny

Pod talíře se štědrovečerní večeři se dává několik kapřích šupin, které mají přinést všem po celý rok dostatek peněz.

Vánoční stromek

Poprvé se vánoční stromeček rozsvítil v pražské vile ředitele Stavovského divadla Jana K. Liebicha roku 1812. O třicet let později se v Praze stromky prodávaly jako běžná věc a lidé je nazývali Kristovým strůmkem. Nejdříve se ujal v zámožných českých rodinách, na Moravě se začal objevovat až počátkem našeho století.

Stromeček k nám pronikl z německého území, kde se v 17. a 18. století šířil od města k městu. V 19. století a do poloviny 20. století byla vánočním stromem hlavně jedle, v dnešní době je pro svou vzácnost nahrazena odolnějším smrkem a borovicí.

Zvyklost stavět rozsvícené vánoční stromky na veřejných prostranstvích se v evropských zemích ujala po první světové válce. Na českém území se podle dochovaných zpráv poprvé postavil veřejný stromeček v Plzni roku 1925. Tato zvyklost se za první republiky rychle rozšířila po dalších českých i moravských městech i vesnicích.

U štědrovečerní večeře

- chystá se o jeden talíř navíc - pro náhodného hosta
- pod talíř se schová zlatý penízek
- šupinky z kapra se dávají pod talíř pro štěstí, a aby se nás držely penízky
- od slavnostní večeře se nesmí vstát, ani kdyby někdo bušil na dveře, protože ten, kdo vstane, do roka zemře

Vánoční jmelí

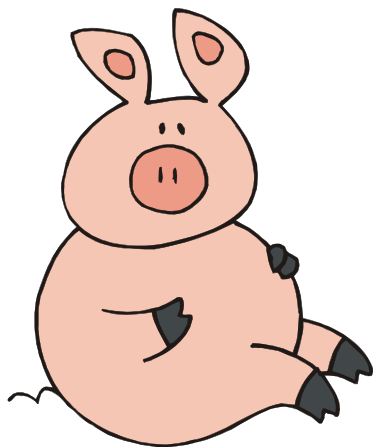
Jmelí patří vedle stromečku také k vánocům. Této věčně zelené rostliny si povšimli již naši předkové. Připadala jim tajemná - vždyť roste vysoko v korunách stromů a její plody, bílé bobule, se podobají perlám a dozrávají právě v prosinci. A protože bylo tajemné, mělo mít i kouzelné účinky. Věřilo se tedy, že chrání před ohněm a zavěšovalo se do domů, aby bránilo v přístupu čarodějnicím a zlým duchům. Věřilo se, že přináší štěstí stejně jako podkova nebo čtyřlístek.

Ve středověku se používalo jako významná léčivá rostlina a moderní věda léčivé účinky jmelí potvrdila. Jmelí obsahuje látky snižující krevní tlak a podporující rozšiřování cév, a proto se z něj získávají tyto látky k výrobě léčiv proti arterioskleróze.

O jmelí také existuje mnoho legend. Podle jedné bylo jmelí kdysi stromem, z jehož dřeva byl zhotoven kříž, na kterém zemřel Kristus. Strom prý hanbou seschl, aby se přeměnil v rostlinu, která zahrnuje dobrem všechny, kdož pod ní projdou. Jmelí prý nosí štěstí tomu, kdo je jím obdarován, a nikoliv tomu, do si jej koupí sám.

Vánoční jmelí roste na listnatých stromech, jejichž listy na podzim opadávají a jeho užívání jako dekorační vánoční rostliny se do Evropy rozšířilo z Anglie. Tento zvyk se u nás dodržuje dodnes a lidé stříbrné, zlaté či zelené snítky jmelí připevňují k lustru či dávají do váziček na stůl.

Zlaté prasátko

Zlaté prasátko, zjevující se za odměnu o Štědrém večeru všem, kdo se nenechají zlákat pochoutkami a dodržují po celý den až do východu první večerní hvězdy půst, patří mezi nejtajemnější vánoční bytosti. Málokomu se poštěstilo uvidět je, jak přebíhá přes zeď nebo strop světnice. Přesto je nedílnou součástí Vánoc.

Na zlaté prasátko nezapomněl ve svých vzpomínkách na Štědrý večer ani český spisovatel Svatopluk Čech: „O Štědrém dni zachovávaly jsme my, děti, svědomitě půst, méně proto, abychom uviděly zlaté prasátko – v které jsem alespoň já nikdy nevěřil – jako spíše, abychom se něčím neprohřešily proti zvyklostem svátku pro nás nejvzácnějšího.“

Betlémy

Tradici vánočních betlémů založil v roce 1223 Svatý František z Assisi v italské Umbrii. Se svými přáteli přivedli do jeskyně, kterou přeměnili na kapli, živého osla a vola a zinscenovali betlém, v němž pak kněz sloužil první vánoční půlnoční mši.

V Praze byl první betlém postaven pravděpodobně v roce 1560 v dominikánském kostele sv. Klimenta. Jak vypadal, nikdo přesně neví. Předpokládá se, že byl napodobeninou betlémské jeskyně s jesličkami, kde se Ježíšek narodil. Podle tohoto vzoru se jesličky začaly šířit do dalších kostelů a klášterů.

Ke konci 18. století, v době osvícenství jesličky opustily kostely a ujaly se na vesnicích i ve městech mezi prostým lidem. K základním figurkám - Ježíškovi v jeslích, Marii, Josefovi, volu, pastýřům se stády a třem mudrcům - si lidé přidávali i další postavy ze svého nejbližšího okolí. Postavy byly zasazeny do mnohdy fantastické krajiny. Materiály, z něhož se betlémy stavěly, byly rozmanité.

Betlémy byly papírové, ručně malované, vyřezávané ze dřeva nebo modelované z různých tvárných hmot. I v betlémářství se vytvořily v průběhu staletí četné krajové rozdíly jak v pojetí, tak i v materiálu. Betlémy dodnes vábí mnoho návštěvníků do různých regionálních muzeí. Nejvíce lidé stavěli betlémy v okolí Králíků na Královéhradecku, v Orlických horách, Jeseníkách, Krkonoších, Třebíči.

Zvyk stavět betlémy patřil tedy k nejrozšířenějšímu vánočnímu zvyku. Betlém byl symbolem vánoce, ale v 19. století byl postupně vytlačován vánočním stromkem, který se nakonec stal novým symbolem vánoc. Současné vánoční výstavy betlémů však ukazují, že betlémářská tradice je u nás dosud živá. Celé dění v českém betlémářství sleduje České sdružení přátel betlémů se sídlem v Hradci Králové.

Koledování a koledy

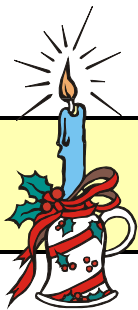
Koledování je staročeský zvyk, kdy koledníci hromadně obcházel domy často přestrojeni za maškary a v každém domě opakovali písně a sbírali dárky. Hlavní dobou koledování je období mezi Štědrým dnem a svátkem Tří králů, tedy mezi 24. prosincem a 6. lednem.

Nejčastěji se chodilo koledovat na Štědrý den, na svátek Štěpána a na Nový rok. Dalším koledním obdobím byly velikonoční svátky. Obě tyto doby souvisí s původním posláním koled - pozdravit každý dům na počátku nového roku - ať již kalendářního, nebo hospodářského - při zahájení zemědělských prací.

Středověká církev vytýkala koledníkům přílišnou nevázanost a byla i proti přestrojování mužů a žen navzájem a maskování za zvířata. Církev tedy nakonec zakázala lidové kolední obchůzky a začala zavádět kolední obchůzky kněží. Tímto chtěla nahradit staré koledování, a tak byly lidové koledy ve 14. století vystřídaný církevními vánočními písněmi o Kristově narození nejdříve v latině, později v národním jazyce.

Zpracováno podle <http://www.stripky.cz/vanoc/>

VÁNOCE VE SVĚTĚ

JAK VYPADAJÍ VÁNOČNÍ SVÁTKY V JINÝCH ZEMÍCH?

Austrálie

V prosinci vrcholí v Austrálii léto a děti si užívají letních prázdnin, které s oblibou tráví na pobřeží oceánu. Vánoce australské rodiny slaví společně u vody a vánoční stroměčky mají buď umělé, nebo zasazené v květináči. Jen ti nejortodoxnější vyznavači Vánoc kupují ve specializovaných prodejnách čerstvě pokácené jehličnany. Pokud však chtějí mít stromček zasněžený, musí se spokojit s umělým sněhem.

Vánoční hostina má většinou formu pikniku pod otevřeným nebem s nezbytnými barevnými balónky. Pijí se ovocné šťávy, lehké ledově studené australské pivo a příjemné australské víno, které si začíná získávat příznivce i za hranicemi nejmenšího světadílu.

K jídlu se podávají studené obložené misky, chlazené ovocné a zeleninové saláty a přeslazené dorty a zákusky. Nesmí chybět meloun. Komu by se také chtělo jíst rybu nebo vepřové, když se rtuť teploměru vyšplhá na 40 °C ve stínu. Z masa se upřednostňuje drůbež a poslední dobou si stále větší oblibu získává americký hamburger. Snad jen ti největší labužníci touží mít na štědrovečerním stole celého krocana nadívaného kaštanů a jablek s oblohou z pečených brambor a pečené dýně.

A kdo si chce jídelníčkem připomenout historii své země jako jedné z bývalých britských kolonií, dá si o štědrovečerní večeři jako dezert teplý švestkový nákyp s rozinkami a ořechy polévaný vaječným koňákem. Při vánoční návštěvě přátel bydlících v předměstských domcích se zahrádkou se ale musejí dívat pozorně pod nohy – v tomto ročním období se totiž do městských aglomerací stahují ve větším počtu jedovatí hadi.

Australané milují vánoční gratulace a pohlednice snad nejvíce za všech národů a posílají jich neuvěřitelné množství. Dokonce mezi sebou soutěží, kdo se může pochlubit větším počtem obdržených vánočních blahopřání! Aby si je každý mohl dobře prohlédnout a případně i přepočítat, připínají je umělohmotnými kolíčky na pestrobarevné šňůry,

kteří jsou zavěšeny nedaleko jídelního stolu, nebo vkusně naaranžované v oknech.

Mexiko

Vánoční oslavy v Mexiku se značně liší od evropských představ o důstojné oslavě narození malého Ježíška. První známkou blížících se Vánoc jsou stánky s kouřícími kamínky vytápěnými dřevěným uhlím a s lacinými pestrobarevnými hračkami pro děti. Na tenkých nitích jsou zavěšeny fantastické zelené a fialové skleněné ryby v dřevěných rámech a dlouhonozí ptáci z lakovaných tykví, kteří se dívají černými korálky váhavě na kupující. Hliněné a slaměné postavičky zvířat jsou duté, a tak se dají naplnit spoustou dalších dáreků.

Vánoční stroměčky jsou v Mexiku vidět jen v kostelech, divadlech, restauracích a v bohatých domech. Musí se dovážet až z Kanady a nejsou levné. Většinou Mexičanů nahrazuje vánoční stromček pinata – hliněný džbán na vodu veliký jako sud na zelí.

Je obalený papírovým límcem a peřím. Pinata připomíná tvarem i výzdobou bachratého vykrmeného krocana, nebo přejedeného páva. Dospělí ji naplňují až po okraj hračkami a zavěšují na dveřní rám. Rozbití pinaty je v mexické rodině vyvrcholením vánočních oslav.

Vánoční hra začíná průvodem se svíčkami, kterého se zúčastňují všichni členové. Děti se zapálenými svíčkami procházejí ztemnělým domem, klepou na dveře a zpívají koledu o Svaté rodině marně hledající útulek v Betlémě. Všechny dveře jsou zamčeny stejně jako srdce lidí, kteří odmítli vpustit Marii a Josefa do svého domu. Nakonec průvod přijde k místu, kde je zavěšena pinata. Dveře jsou otevřené a všichni vcházejí dovnitř. Děti se snaží za bujarého veselí pinatu rozbít dřevěnými hůlkami, dokud se jim to nepodaří a celý obsah se nevysype na zem. Každý si z hraček, pišťalek, cukroví a jiných dáreků vybere, co se mu líbí. Vánoční dárky totiž nejsou označeny lístečky se jmény obdarovaných, a tak záleží nejen na šikovnosti a štěstí, ale často i na ostrých loktech. Mexické

oslavy vánočních svátků patří k těm nejveselejším a nejhlučnějším v křesťanském světě.

Rusko

V této zemi se oslava Štědrého večera o gregoriánském 24. prosinci nikdy nevžila. Svou úlohu tu bezpochyby sehrálo jak pravoslavné vyznání většiny obyvatel této rozlehlé země, tak úpravy kalendáře. Ještě dlouho po tom, co bylo na Rusi pohanství vytlačeno novým křesťanským náboženstvím a léta se počítala podle byzantské éry, začínal každý nový rok 1. březnem. Pravý byzantský začátek roku, připadající na 1. září, se na Rusi ujal až od poloviny 13. století. Podle pravoslavného kalendáře v tu dobu sice začínal nový církevní rok 1. září, ale věřící za opravdový počátek každoročního církevního okruhu považovali Velikonoce.

Den 1. ledna se začátkem nového kalendářního roku stal až v roce 1700, kdy ruský car Petr I. carským výnosem nahradil počítání let podle byzantské éry juliánským kalendářem. Na gregoriánský kalendář Rus přestoupila dokonce až v roce 1918. Tehdy se po 31. lednu psal 14. únor. Církevní oslavy se však i nadále většinou konaly podle „starého“ kalendáře a věřící vítali narození Ježíše Krista ne podle gregoriánského kalendáře v noci z 24. na 25. prosinec, ale z 6. na 7. leden. Dodnes se u církevních svátků uvádí v pravoslavných kalendářích vedle datace podle gregoriánského kalendáře také datum podle starého juliánského kalendářního stylu, jímž se Rusko přestalo řídit teprve na konci druhého desetiletí dvacátého století

Brazílie

Vánoční oslavy jsou pro Brazilce velmi důležitými svátky. Nádherné pláže neznají zimu ani snůh. V páté nejlidnatější zemi světa žijí vedle sebe potomci Portugalců, Italů, Němců a Španělů, mulatů, mestičů, černoši, Japonci a Indiáni. Ve vánočních oslavách se zrcadlí nebývalá národnostní různorodost. Protože se ale všichni považují především za Brazilce, mají Vánoce i spoustu společných rysů. Všichni se radují, přejí si vše nejlepší k Narození Páně a zdobí stromečky spoustou nejbarevnějších vánočních ozdob. Téměř všechny vánoční stromky jsou umělé, skutečné jehličnany si mohou dovolit jen ti nejbohatší. Brazilci jsou proslulí nejen početnými rodinami, ale i velkorysostí a chutí utrácet. Většina obyvatel Brazílie navštěvuje o vánočních svátcích mše v kostelech nebo přímo pod otevřeným nebem. O štedrovečerní večeři si Brazilci pochutnávají na pečeném krocanu, ovoci, mořských rybách a sladkých zákuscích. Zpestření do tradičního pojetí Vánoc vnáší vyznavači candom-

blé, náboženství, které kdysi do Brazílie přivezli otroci z Nigérie a Beninu. Víra černých otroků prorostla katolickým náboženstvím, a tak se v daleké jihoamerické zemi radují nejen z bílého Ježíška, ale i z boha plodnosti a sklizně Oxalá s černou tváří, kterého doprovází Lemanjá, bohyně moře.

USA

V Americe se křesťanské Vánoce slaví podobně jako ve Velké Británii. Američané však o Vánocích rádi zdobí své příbytky i zvenčí a rodinné domy se tak mnohdy proměňují v reklamu na vánoční žárovičky. Kromě vánočních pohlednic se Santa Clausem a Svatou rodinou se o Vánocích posílají jako vánoční pozdravy rodinné fotografie. V USA jsou velmi oblíbené vánoční stromky, ale pravé jehličnany jsou drahé. Chudší rodiny používají jejich umělé náhražky a stoupenci ekologického hnutí zdobí strom vysazený na zahradě nebo v květináči.

O Štědrém dnu se pořádají vánoční večírky. Oblíbeným zvykem je zavěšení větvičky jmelí doprostřed pokoje, ve kterém se rodina a přátelé scházejí u prostřeného vánočního stolu. Ocitne-li se pod větvičkou dívka nebo žena, může ji kdokoliv z účastníků oslavy políbit. Stejně oblíbené jako jmelí jsou i větvičky cesmíny. Hlavním vánočním jídlem je pečený krocan s nádivkou. Krocan se upravuje v chřestové omáčce a zavařenině a podává se s brambory, bramborovou kaší a míchanou zeleninou. Nesmí chybět ani pudink nebo koláče plněné čerstvým ovocem (pies) a vaječný koňak. Oblíbené perníkové figurky hospodyňky nejčastěji koupí v supermarketu.

Dárky v Americe roznáší Santa Claus. Tradici sv. Mikuláše zavedli na novém kontinentě Holanďané, kteří vánočnímu staříkovi říkali Sinter. Angličtí osadníci jméno zkomolili na Santa Clus a noví přistěhovalci mu začali říkat Santa Claus.

Bulharsko

V pravoslavném Bulharsku se vánoční svátky slaví až 6. ledna, a tak si milovníci Vánoc mohou nadě-

lovat dárky hned dvakrát - 24. prosince a 6. ledna. V žádné bulharské domácnosti nechybí o Vánocích ozdobený stromeček. Dárky pod něj dává děda Koleda. Tradičním vánočním jídlem je v Bulharsku vepřové maso, čočka, fazole, rýže a zelí. Místo vánoček, na které jsme zvyklí u nás, připravují Bulhaři ze sladkého kynutého těsta pečivo ve formě kroužků. Na venkově se ještě občas dodržuje starý bulharský zvyk, že hlava rodiny rozloží před štědrovečerní večeří po zemi slámu, připomínající chudobu chléva, ve kterém přišel na svět vyvolený syn Boží, malý Ježíšek. Hospodyně rozprostře na slaměnou podestýlku vyšívanou pokrývkou a na takto připravený "stůl" rozloží mísy s jídlem. Nejstarší člen rodiny pokrmu požehná a vánoční hostina může začít.

Dánsko

Počátkem vánočních svátků se objevují adventní věnce. Čtyři hořící svíčky si vykládají Dánové jako symboly čtyř období lidského života – dětství, mládí, dospělosti a stáří. Vánoce jsou v Dánsku ale spojeny především s dárky a nikdy se na nich nešetřilo. Připravují se s několikaměsíčním předstihem a Dánové dělají s jejich nákupy velké tajnosti. Podle starého obyčeje totiž musí být každý dárek pro obdarovaného velkým překvapením. Lidé v Dánsku věří, že čím větší překvapení, tím šťastnější budoucnost je čeká. Dárky rozdává vánoční posel a balí je alespoň do dvaceti vrstev vánočního papíru a krabic. Dárek musí být vtipný a poukazovat na některou ctnost nebo charakterovou vadu. Drobné dárky a cukroví se věší na větve vánočního stromečku, který nechybí v žádné domácnosti. Nejoblíbenější je smrček. V posledních letech si získal na oblibě také zvyk kupovat malé jehličnánky v květináčích, o Vánocích je ozdobit a na jaře slavnostně zasadit ve volné přírodě, v lese nebo na speciálně vyhrazeném místě v městském parku. Ke štědrovečerní večeři se podává husa, kachna, vepřová pečeně s červeným zelím, teplá šunka, pepřová treska s ředkvičkou a horká rýže politá studeným mlékem, pивní a pšeničný chléb a jako dezert sladký rýžový nákyp se zapečenou mandlí. Komu se poštěstí ji najít, dostane speciální dárek Julemand. Vánoční specialitou Dánska jsou tzv. vánoční talíře - ručně malované.

Finsko

Dárky roznáší veliký Ukko, pomáhají mu pidimužici, kteří prý zlobivé děti odnášejí do svého ledového království.

Francie

Dárky dětem ukládá na krb nebo ke kamnům dobrý vánoční duch pére Noël. Je ze všech Ježíšků a Santa Clausů nejmladší. Od Santa Clause se liší vlastně jenom jménem. 25. prosince zvou lidé k slavnostnímu stolu do svých domácností bezdomovce, chudé, sirotky, vězně apod. Na stole nechybí ústřice, šneci, žabí stehýnka, krocan plněný kaštanovou nádivkou a drahé ovoce. Tři králové jsou svátkem dětí a maminky jim v tento den upečou dort ozdobený papírovou figurkou, ve které je zapečená malá figurka. Kdo ji najde, je králem hry.

Grónsko

Tady bydlí Děda Mráz a píše mu sem děti z celého světa. Žije v podzemní jeskyni uprostřed věčného ledu.

Itálie

Štědrý večer se slaví jako předvečer narození Páně jen schůzkou s přáteli. Také italské děti dostávají dárky až na první svátek vánoční ráno. Ve srovnání s našimi jsou italské Vánoce velmi odbyté - vždyť tu ani nepečou cukroví. Jenom ta půlnoční mše je stejná. Pod vánočním stromkem najdou děti téměř vždy i malé jesličky.

Keňa

Vánoce jsou zde svátky hlavně pro turisty - v zemi je pouze 12 procent křesťanů. Štědrý den slaví v hotelích po německo-britském způsobu, zatímco místní muslimové přihlížejí. Bouřlivější bývá Silvestr, kdy se i řada „domorodců“ napije něčeho ostřejšího.

Maďarsko

Dárčky si rozdávají před štědrou večeří.

Německo

Ježíšek má rezavé vlasy a vousy a k přemísťování používá osedlaný divoký vítr. Dříve prý odnášel neposlušné děti a trestal nevěrné ženy. 1. 12. děti dostávají sladké adventní kalendáře a až do vánoc

otvírají po jednom okénku se sladkým překvapením, vánočním stromečkem je jedlička.

Norsko

Otec vánoc schovává dárky do dřeváků a bývá doprovázen vánoční kozou, pro tu by měly děti připravit do botiček nějakou lahůdku – nevymlácenou ovesnou slámu.

Polsko

Na štedrovečerním stole nesmí chybět polévky, jako boršč, zelňačka, houbová nebo rybí a samozřejmě štedrovečerní ryba - sled' nebo jeseter.

Rakousko

Na Vánoce se připravují několik týdnů dopředu. Tak jako my i Rakušané si vyrábí adventní věnce, ozdobené svíčkami a stuhami - zelenou, ta je barvou naděje, a fialovou - barvou minulosti. Na Štědrý večer přichází Ježíšek přivolaný cinkáním zvoněčku. Dárčky nebývají drahé, spíše nápadité, praktické, vlastnoručně vyrobené. Všechny dárčky balí otec - hlava rodiny.

Rumunsko

Svatý muž klade dárky vedle jesliček nebo pod postel.

Španělsko

Vánoce ve Španělsku jsou svátkem rodiny. Dávají si dárčky, pije se šampaňské, jí se marcipán. Děti

se však většinou obdarovávají až na den Tří králů. Mikuláš zde dětem nosí dárčky do dřeváků.

Švédsko

Ježíšek na sebe bere podobu vánočního kozla, který má rohy zdobené červenou stuhou.

Švýcarsko

Mají tajemného „Monsieura Chalandé.“ Tohoto obrovského panáka plného dárků nacházejí děti za dveřmi pokoje.

Velká Británie

Vánoční svátky už začínají vlastně na Mikuláše, tedy 6. prosince. Vrcholem je 25. prosinec - den, kdy děti po probuzení nacházejí v červených ponožkách dárky od Santa Clause. Celá rodina se pak sejde nad nadívaným krocanem a švestkovým pudinkem - podivnou směsí oříšků, rumu, vajec, strouhanky, cukru, citrónu... A samozřejmě ještě švestek. Podává se flambovaný koňakem a s horkým punčem.

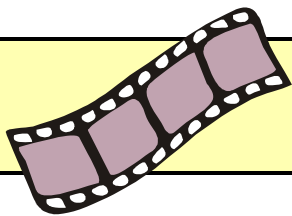
Anglický Christmas pudding

Ve Velké Británii je tradičním vánočním jídlem Christmas pudding, neboli vánoční pudink. S chutí ho jedli odnepaměti jak angličtí panovníci, tak i chudáci z předměstí. Můžete si ho připravit i vy, recept je takový:

- 80 dkg hovězího loje
- 45 dkg zkaramelizovaného cukru
- 12 dkg kandovaného ovoce
- 1 kávová lžička muškátového ořechu
- 45 dkg strouhané housky
- 22,5 dkg prosévané mouky
- 45 dkg vajec – váží se ve skořápce
- 1 sklenice koňaku – sklenice na víno
- ½ litru mléka

Do dobře ušlehaných vajec zpracujte přísady, přidejte mléko a vše dobře umíchejte. Celé nechejte stát 18 hodin v chladu, přidejte koňak a těsto potom vlijte do dobře tukem vymazané formy na pudink a vařte v páře 8 hodin. Udané množství stačí na přípravu pudinku pro 20 až 28 osob. Vánoční pudink vydrží při dobrém uskladnění rok i déle.

Zpracováno podle <http://vanoce.atlas.cz/tradice.asp> a <http://www.stripky.cz/vanoce/>

NA CO JDEME DO KINA

První stupeň

KRÁLOVSKÝ SLIB

Dva přátelé a panovníci ze sousedních království se dohodli, že se jejich rody jednoho dne spojí. Když však potomci dorostou, nic není, jak se před lety zdálo, a princ si s princeznou rozumí jen v touze královský slib otců porušit. Časem navíc oba zjišťují, koho na světě skutečně milují.

Film byl natočen roku 2001.

REŽIE: Kryštof Hanzlík
SCÉNÁŘ: František Pavlíček
HUDBA: Marek Štifter
HRAJÍ: Maroš Kramár
Klára Issová
Lucie Vondráčková
David Kraus
Petr Pelzer
Josef Somr
Gabriela Wilhemová
Jan Kraus
Martin Štěpánek

Druhý stupeň

TMAVOMODRÝ SVĚT

Je rok 1950. František Sláma je uvězněn na Mírově a dvěma spoluvězňům vypráví příběh své minulosti. Po okupaci v roce 1939 odešel do Británie, aby jako stíhač ve službách RAF bojoval proti Německu. Spolu s ním odchází i vznětlivý mladík Karel Vojtíšek. Kromě společného poslání a hluboké přátelství je spojena i láska k téže ženě...

Film byl také natočen roku 2001.

REŽIE: Jan Svěrák
SCÉNÁŘ: Zdeněk Svěrák
HUDBA: Ondřej Soukup
HRAJÍ: Ondřej Vetchý
Kryštof Hádek
Tara Fitzgerald
Oldřich Kaiser
Miroslav Táborský
Linda Rybová
Charles Dance

Podle časopisu PREMIERE zpracovala TRINITY

GEŇA A MÍŠA

SETKÁNÍ S RICHARDEM GENZEREM A MICHALEM SUCHÁNKEM V NOVÉM MĚSTĚ

V pondělí 19. listopadu 2001 se v kulturním domě konalo vystoupení Richarda Genzera a Michala Suchánka. Když už jsem seděla v hledišti, konkrétně v poslední řadě, netrpělivě jsem si prohlížela pódium. Byl tam už připraven stůl a u něho tři křesla. Z opony občas vykoul něčí obličej, chtěl zřejmě zkontrolovat, kolikpak lidí se přišlo podívat. Když byly dány na pódium mikrofony, zdálo se mi, že to trvá nějak dlouho, jenže jsem si nevzala hodinky, a tak jsem netušila, kolik je hodin. Lidé, různých věkových kategorií se pozvolna nakonec usadili na místa. Musím dodat, že někteří lidé se chovali jako malé děti. Jeden pán si dokonce pohvizdo-

val. A když byla zkouška mikrofonu, tak lidé neznámému člověku zatleskali. Když nakonec světla zhasla, lidé utichli. Pódium bylo osvětleno, opona rozhrnuta a z ní vystoupil člověk, který se omlouval za zpoždění. Přivítal nejprve Michala Suchánka, pak Richarda Genzera a ozval se šílený hvizd a potlesk. Usadili se do křesel, a ještě než vše začalo, Geňa upozornil na nás, sedící vzadu, že jsme tu zadarmo. Ozval se smích. Michal pak sestoupil k první řadě a každého přivítal podáním ruky.

Člověk, který se omlouval za zpoždění, se jich ptal na různé otázky, které vedly od jejich dětství až po jejich dnešní rodinu. Michal začal humorně vyprávět o svém tátovi, že prý jezdil do ciziny, teď už si nepamatují, čím jeho táta byl, a vždycky něco přivezl, ukázal jim to a řekl, že jim to dá na Vánoce, jenže nikdy neřekl na které. Geňa vyprávěl o kariéře v taneční skupině UNO. Předvedl nám, jak tancovala polku jeho kulhavá učitelka, pak nám předvedl, jak šel jeho kamarád s vyhozeným kolenem a nakonec jak se vracel domů jeho opilý táta. Musím říci, že se sami svým vtipům smáli.

Pak chtěli zazpívat naživo písničku, ale než se do toho pustili, Michal zazpíval jako Elvis Presley a Geňa prý jako prase (aspoň tak ho uvedl Michal). Dlouho to okecávali, než začali zpívat, ale nakonec přeci jen spustili. Postavili se jednou nohou vpřed vedle sebe, mávali pravou rukou na pravou stranu a prsty této ruky začali luskat. Michal pobrukoval pořád dokola stejnou melodii „dů, dů, dů...“ a Geňa do toho začal vyprávět příběh. Obecenstvo se začalo smát obsahu toho příběhu a Geňa do toho začal říkat i něco, co neměl, a tak se Michal začal smát a písničku dokončil pouhým vy-
luzováním nějakých zvuků, které měly mít něco společného s melodií, kterou začali písničku.

Pověděli, z čeho vznikla Richardova přezdívka „Geňa“, Michal povyprávěl o své francouzštině a angličtině a pak zase začali zpívat, tentokrát přes playback. U toho se velmi legračně pohybovali a vyčerpaní se usadili zpátky do křesel. Dali fotografii i s podpisy a věnováním jedné (asi) slečně, předvedli s ní scénku, v níž se předvedli jako rodina Kopečkovíc.

Po dalších příhodách zazpívali závěrečnou píseň od Petra Hapky a Lucie Bílé „Dívám se, dívám...“ ve vlastním slohu. Michal měl sólo a Geňa tancoval. Zakončili to polostriptyzem (horní poloviny těla) a odešli za oponu. Vrátili se, poděkovali sponzorům a znovu odešli. Pak zase přišli, Geňa chtěl ukázat slona s bílýma ušima, vytáhl kapsy a chtěl si rozepnout zip u kalhot, ale Michal ho zadržel a znovu odešli. Tentokrát se už nevrátili. Lidé tleskali, a když viděli, že už to nemá cenu, pomalu se vytratili ze sálu. Jsem ráda, že jsem přišla na jejich vystoupení. Moc se mi to líbilo.

Miroslava Tichá, 8.C

50 LET ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

V pátek 23. listopadu 2001 se v novoměstském kulturním domě konal koncert souborů k 50. výročí založení Základní umělecké školy Jana Štursy. Od začátku připraveného pásma, což bylo v 18:00 hodin, nás provázela Věra Staňková, která uvedla např. flétnový a kytarový soubor, dechovku a žáky tanečního a literárně dramatického oboru.

Na koncertě jsme mohli vidět i tváře z naší školy. V klarinetovém triu vystupovala Věra Šírová z 9.C, v akordeonovém souboru Marie Buřvalová a Jaroslav Růžička, oba z 9.C, dále Jitka Pařilová z 9.B a mnoho dalších. V účinkujících jsme poznali také bývalého žáka výpočetní třídy Luděk Gregora, který hrál na klávesy ve Swing bandu. Swing band zaujal publikum známými melodiemi Beatles např. Yesterday, Don't let me down a sklídil velký potlesk. Zajímavým zpestřením byl houslový orchestr pod vedením Evy Mošnerové, kde vystoupili i bývalí žáci ZUŠ, mezi nimi i paní učitelka Šebková z naší školy. Houslový orchestr byl také zčásti doprovodem pro pěvecký sbor. Nakonec sálem zazněly keltské a irské melodie v podání country souboru a poslední skladba doprovázela závěrečné defilé.

Koncert trval asi dvě a půl hodiny, ale mnozí ještě zůstali na občerstvení v předšálí, kde byly vystaveny práce žáků výtvarného oboru. Oslavy pokračovaly i v sobotu dnem Otevřených dveří a odhalením desky s novým názvem školy. Na zakončení oslav se v evangelickém kostele konal koncert učitelů.

Michaela Niesnerová a Marie Buřvalová, 9.C

JAK JSME SBÍRALI STARÝ PAPÍR

VÝSLEDKY SBĚROVÉ AKCE NA NAŠÍ ŠKOLE

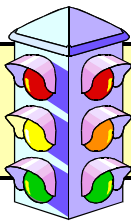
Ve dnech 19. až 30. listopadu 2001 se na naší škole uskutečnila sběrová akce zaměřená na starý papír. Cena za 1 kilogram byla stanovena na 1 korunu, což bylo u některých druhů papíru výhodnější než ve sběrně. Přesto se našlo jen několik žáků, kteří byli ochotni se do akce zapojit.

**Výsledkem dvou sběrových týdnů bylo
1127 kilogramů starého papíru.**

Věříme, že při příští sběrové akci, která se uskuteční pravděpodobně v měsíci květnu 2002, bude zapojení žáků mnohem větší a celkový počet odevzdaných kilogramů také.

Mgr. Martina Janíčková

SEM-TAM-FÓR

- J Lord Irwin seděl u krbu a četl. Najednou bum - do salónu se probouralo auto. Lord Irwin nehnul brvou. Pozval řidiče přisednout do druhého křesla a po sklence sherry se zeptal: „A kam máte vlastně namířeno, pane?“
„Do Liverpoolu,“ odpověděl mu řidič.
„Hm, to byste býval měl kratší přes kuchyň,“ řekl na to lord.
- J Sedí dvě blechy na zábradlí před kinem a baví se. Kolem jde velký chlupatý pes.
„Tak se měj, holka, mě už to jede,“ říká jedna té druhé.
- J Letí netopýr nocí a najednou bum - narazí do stromu. Sebere se, srovná křídla a letí dál. A za chvíli zase - prásk do skály. Zatřese hlavou, sundá si z uší sluchátka a říká: „Sakra, já se s tím walkmanem snad jednou přizabiju.“
- J Lord se ptá sluhy: „Jean, kolik je tady stupňů?“
„Šestnáct, milorde.“
„A venku?“
„Venku jsou čtyři.“
„Tak otevři okno, ať je tu dvacet!“
- J Zazvoní telefon a ospalý majitel ho zvedne: „Dobrý den. Vy jste si objednal buzení v 6.30?“
„Ano.“
„No tak šup šup, už je devět!!“
- J „Paní učitelko, mohu být potrestán za něco, co jsem neudělal?“
„No, to v žádném případě, Pepíčku.“
„Tak to mi spadl kámen ze srdce. Já jsem totiž neudělal domácí úkol!“
- J Do obchodu vejde černoš s papouškem na zádech.
„To je paráda, kde jste ho sehnal?“ ptá se prodavačka.
„V Africe, tam je jich plno,“ odpověděl papoušek.
- J Číšník doporučuje hostovi: „Máme také výborné hlemýždě.“
„To vím. Včera mne tu jeden obsluhoval!“
- J „Chtěla jsem se vzdělávat, ale naši mi nechtěli koupit tu nedůležitější učební pomůcku.“
„A co jsi chtěla studovat?“
„Autoškolu!“
- J „Tati, paní učitelka ti vzkazuje, abys mi neopravoval úkoly. Mám tam prý pak zbytečně moc chyb.“
- J Ve škole: „Pepíčku, pověz nám, kde leží Trója.“
„Mezi dvójou a čtyřou!“
- J Voják je u kartářky: „Varuji vás, mladý muži. Brzy vám někdo vstoupí do cesty!“
„To je v pohodě, já jsem řidič tanku.“
- J V americké hudební škole vytáhne Jim z pouzdra samopal: „Co tu chceš dělat s tím samopalem?“ ptá se učitel.
„Já nic, ale co bude dělat táta v bance s mými houslemi, na to jsem tedy zvědav!“
- J Skotští manželé vyjdou z restaurace:
„Přiznej se. Že tys dal tomu číšníkovi spropitné?“
„Nedal.“
„Tak proč se tak smál?“
„Já jsem ho polechtal prstem na dlani!“
- J Skotským manželům se rozbily padesát let staré hodiny a nejdou už spravit:
„Tak je tedy vyhod,“ řekne s těžkým srdcem žena.
„Zbláznila ses? Vždyť dvakrát denně ukazují správný čas!“ odpoví Skot.

PODĚKOVÁNÍ

DOBŘÝ SKUTEK TŘÍDY 4.A

Uznání si jistě zaslouží neobvyklý čin dětí ze třídy 4.A, které se samy a spontánně rozhodly přispět na konto adventních koncertů. Dohromady se složily na částku **1.350,- korun**, kterou věnovaly vozíčkářům.

PUCLÍK

Školní časopis Základní školy v Novém Městě na Moravě – číslo 13 – prosinec 2001

Vydává Základní škola Nové Město na Moravě, Vratislavovo náměstí 124 výhradně pro vnitřní potřebu.

Redakční rada: Zdeněk Havlík, Mgr. Petr Smékal, Michaela Niesnerová, Marie Buřvalová, Anna Chytková, Miroslava Tichá, Pavla Novotná, Ivana Mašterová, Pavel Michal, Jan Svoboda

puclik@nmnm.cz

Číslo 13 vyšlo 18. prosince 2001 v nákladu 25 výtisků